

— Радвашъ ли се, дъдо, че се освободихме отъ Турцитѣ?

— Е, е, синко, че какъ да не се радвамъ. Радвамъ се зеръ, но мисля, до кога ли ще трае нашата свобода.

И тукъ дѣдото се пустна въ разсѫждение. Той каза, че е доживѣлъ да види четвърта война между Россия и Турция; че прѣди 48 год. пакъ сѫ били доходали Рускитѣ войски, когато сѫщо имъ биле казвали, че сѫ освободени, но Рускитѣ пакъ си биле отишле, като оставили Българитѣ въ рѣцѣ на бѣснитѣ Турци.

— Зеръ, синко, азъ съмъ на 84 год. и другъ пакъ съмъ виждалъ дѣдо Ивановитѣ войници! На ли е тѣй, дѣдо Н? се обрна старецъ съ въпростъ къмъ другъ единъ съвсѣмъ побѣлѣлъ и сгъренъ старецъ. Ето го, той е на петъ години по старъ отъ мене, прибави първия, — и той е виждалъ Руски „юиски“.

Азъ съзнавахъ, че старецътъ е правъ, но дѣлгъ ми бѣше да успокоя него и окрѣжавшитѣ го. Между другото, азъ имъ расказахъ за царската рѣч, казана въ Зимничъ прѣдъ опълчението. А за по голѣма тяжестъ, казахъ, че царската рѣч бѣше прѣведена отъ мене на опълченцитѣ.

— Мигаръти си говорилъ съ Царя?! ме запитаха иѣколко селени зачудено. А когато ги увѣрихъ въ истинността на моите думи, изъ тѣлпата се зачу:

— Царя казалъ! Съ Царя говорилъ! Ето и войницитѣ подтвѣрдяватъ.

Тѣкмо въ 12 $\frac{1}{2}$ часа транспорта съ продуктитѣ тръгна за Хайнъ-Боазъ. Когато се качихъ на коня, азъ още веднѣжъ казахъ на селенитѣ да се небезпокоятъ, защото казаното отъ Царя ще се испълни.

— Дай Боже! дай Боже! се зачуха гласове отъ подирѣ ми.

— Иматъ право, мисленно си говоряхъ азъ, иматъ право да се страхуватъ. Паренъ каша духа, казва една поговорка, а тѣ — Българитѣ сѫ патили.

Наистина, кой можеше да гарантира, че Българитѣ, особено ония отъ Южна България, ще бѫдятъ освободени? Царя билъ казалъ! Нима царетѣ неказ-